

GRČKI RJEČNIK

A, α ἄλφα

ἄ – (kopulativ)

ἄ, ἄν – (privativ)

> Atalanta, akolit, anakolut

> abaton, abazija, abisal, ablefarija, abulija, acedija, acijanopsija, adakrija, adamantoblast, adelfija, adijabata, Adiantum, Adrast, Adrasteja, afakija, afanitski, afazija, ageuzija, agnostika, ahalazija, ahilija, aholija, ahondroplazija, akacija, akinezija, akozmizam, akriti, ambrozija, amorfan, anaerobi, anafrodizija, anakolut, analcim, analfabet, analgezija, anarhija, anegdota, anekumena, anemija, anestezija, anizogamija, anomalija, anoniman, anoreksija, apatija, apolitičnost, argon, asigmatiski, Amazona, amelija, amenoreja, ametropija, amilaza, amnestija, amnezija, anakolut, aneuploid, anofeles, anosmija, aorist, aritmija, asfalt, asimptota, astenija, astenopija, Atalanta, ateizam, atelektaza, ateteza, atom, atonija, Atrej, atrezija, atrofija, atropin, Atropa, azaleja, azbest, azeotropija,

- azil, azoospermija, azot, azotemija, dijamant, filadelfija, filatelija, neurastenija
- ἄβαξ – daščica > **abak** (daščica)
- ἀγαθός – dobar, ἀγαθή – dobra > **Agata** (dobra)
 • καλόν+καί+> > kalokagatija (lijepo i dobro)
- ἀγάπη – ljubav > **agape** (ljubav)
- ἀγαυός – uzvišen, plemenit > **agava, Agava** (plemenita)
- ἀγαρεύω – (perz.) siliti koga na što, ἀγαρεία < ἄγαρος – poslanik perzijskog kralja na konju, ubirač poreza > **angarija** (prisila)
- ἀγγεῖον – posuda, krvna žila > **angiom** (bolest žile)
 • +πάθος> > **angiopatija** (sudobolja)
 • +σπέρμα> > **angiosperme** (posudasto sjeme)
 • σπορά+> > **sporangij** (sjemenposuda)
- ἀγγελία, ἄγγελμα – vijest > **evanđelje** (dobra vijest)
 • εὐ+> εὐαγγέλιον – dobra vijest > **andeo, angelus** (vjesnik)
 • ἄγγελος – glasnik, vjesnik > **arhandeo** (vođa vjesnika, vođa anđela)
 • ἀρχή+> ἀρχάγγελος
- ἀγείρω – skupljati (skr. kšiti, lat. grex, stsl. grъstь, lit. gurgulys, stir. graig < *ger-) > **panegirik** (svečan zbor)
 • ἄγυρις – skup, mnoštvo;
 • πᾶν+> πανήγυρις – svečan zbor, πανηγυρικός – svečani govor; kićen
- ἀγήνωρ – muževan, hrabar > Ἄγῆνωρ > **Agenor** (Hrabri)
 – Agenor
- ἅγιος – svet > **hagiografija** (svetopis)
 • +γραφή> > **Aja Sofija** (sveta mudrost)
 • +σοφία> Ἁγία Σοφία
- ἀγκύλος – savijen, iskrivljen > **ankiloza** (svinutost)
 • +βλέφαρον> > **ankiloblefaron** (svinutost vjeđa)
 • +γλῶσσα> > **ankiloglosija** (svinutost jezika)
 • +στόμα> > **ankilostoma, ankilostomijaza** (iskrivljena usta)

ἀγλαός – sjajan, krasan

ἀγλαία – sjaj, ljepota

> **Aglaja** (Sjajna)

ἀγνός – svet, okajan, čist

> **Agneza** (čista)

ἀγορά, ἄγορος – skupština, govor, zborište, sajmište, trg, tržište, roba, trgovina, promet

> **agora** (okupljalište, trg)

• ἀναξ+> Ἀναξαγόρας – Anaksagora

> **Anaksagora** (gospodar trga)

• +φοβέω>

> **agorafobija** (trgostrašje)

ἀγορεύω – javno govoriti

> **alegorija** (drugogovor)

• ἄλλος+> ἀλληγορέω – slikovno označavati, ἀλληγορία – alegorija

> **kategorija** (tužba, prijekor)

• κατά+> κατηγορέω – koriti, ne odobravati, optuživati, κατηγορία – tužba, žalba, prijekor

> **fantazmagorija** (skup pojava)

• φάντασμα+>

ἄγρα – lov, lovina

• πούς+> ποδάγρα – zamka, kostobolja

> **podagra** (zamka, kostobolja)

ἀγρός – njiva (lat. ager, skr. ajra)

• +νόμος> ἀγρονόμος – poljski, seoski,

ἀγρόνομος – razdijeljena zemlja

> **agronomija** (poljzakovlje)

• ὄνος+>

> **onager** (poljski magac)

ἄγω – voditi, voziti, vući, ići (lat. agō,

skr. ajāmi < *ag'o) ἄγωγός – vođa,

ἄγωγή – vođenje, polazak

> **agogika** (vođenje)

• ἀνά+> ἀνάγω – gore voditi, natrag voditi, ἀναγωγή – odlazak

> **anagogija** (vođenje gore, odlazak)

• ἀπό+> ἀπάγω – odvoditi, otići>

ἄπαγε Σατανᾶς – odlazi, Sotono

> **apage Satanas** (odlazi, Sotono)

• ἐπί+> ἐπάγω – privoditi, dovesti, privoljeti, primamiti, ἐπακτός –

> **epakti, epakta** (doveden, donesen)

doveden, donesen, tuđinac, ἐπακτή (sc. ἡμέρα)

• σύν+> συνάγω – sazivati, skupljati

> **sinagoga** (okupljalište)

• ἀνήρ+>

> **andragogija** (ljudovođe)

• δήμος+> δημαγογία – vođenje naroda

> **demagogija** (vođenje naroda)

• μύω+>

> **mistagog** (vođa posvećenih)

• παις+> παιδαγωγός>

> **pedagog, pedagogija** (djecovođa, vođenje djece)

• σίαλον+>

> **sialagoga** (vođenje sline)

• στρατός+>

> **strateg** (vojskovođa), **stratagema** (vojskovođenje)

- **χορός**+> **χοραγός, χορηγός** – koreg, kolovođa, zborovođa > koreg (kolovođa, zborovođa)
- ἀγών** – zborište, sabor, borilište, natjecanje > **agon** (zborište, borilište, natjecanje)
- **ἀγωνιάω, ἀγωνίζομαι** – boriti se, nadmetati se u bitki, na sudu, **ἀγωνία** – borba, boj, parnica, strah > **agonija** (borba)
- **ἀγωνιστής** – borac u ratu, odvjetnik > **antagonizam** (protuborba, nadmetanje)
- **ἀντί**+> **ἀνταγωνιστής** – protivnik > **antagonizam** (protuborba, nadmetanje)
- **πρῶτος**+> **πρωταγωνιστής** – prvi glumac > **protagonist** (prvoborac)
- **δεύτερος**+> **δευτεραγωνιστής** – drugi glumac > **deuteronist** (drugoborac)
- ἀδελφός** – brat v. **δελφύς** > **adelfija** (bratstvo)
- **φιλέω**+> **φιλαδελφία** – bratska ljubav > **filadelfija, Philadelphia** (bratska ljubav)
- ἀδὴν** – žlijezda > **adenom, adenin** (žlijezda)
- ἄελλα** – oluja > **Aela** (oluja, Olujna)
- ἄημι** – puhati
- ἀήρ** – zrak
- **+βίος**> > **aerobi, aerobionti, aerobika** (zrakoživi)
- **ἄ**+> > **anaerobi, anaerobionti** (nezrakoživi)
- **+δρόμος**> > **aerodrom** (zračna staza)
- **+δύναμις**> > **aerodinamika** (zračna sila)
- **+ἐγγέω**> > **aerenhim** (zračno ulijevanje)
- **+πλανάω**> > **aeroplan** (zračni lutalica)
- **+στάσις**> > **aerostatika** (stajanje zraka)
- ἀθήρα** – kaša > **aterom** (kaša)
- **+σκληρός**> > **ateroskleroza** (kašasto otvrdnuće)
- ἀθλεύω** – boriti se
- ▼ **ἄθλος** – nadmetanje, boj > **atletika** (nadmetanje, boj)
- **πέντε**+> **πένταθλον** – peterostruka borba > **pentatlon** (petoboj)
- **δέκα**+> > **dekatlon** (desetboj)
- αιγιαλός** – žal, brijeg > **žal, igalo** (žal)
- **+σαῦρος**> > **aigialosaur** (gušter sa žala)
- Αἴγυπτος** – Egipat > **Kopt, Jeđupak** (Egipćanin)
- **+λόγος**> > **egiptologija** (egiptoslovlje)

αἶθω – zapaliti (lat. aestus – žega <

*h₂eyd^h – paliti)

• +ὠψ> Αἰθίοψ – Etiopljanin

▼ αἰθήρ – eter, gornji zrak, nebo

> etan (zupaljen)

> Etiopija (opaljeno lice, opaljenolikost)

> eter (nebo)

αἷμα – krv

• ἀ+> ἀναιμία – beskrvnost

• θάλασσα+>

• γλυκός+>

• λευκός+>

• λίπος+>

• +λόγος>

• +μυελός>

• οὐρέω+>

• +οὐρέω>

• πῶν+>

• +ῥέω>

• +ῥήγνυμι>

• +φιλέω>

• ἀ+ζωή+>

> hematit, hematin (krv)

> anemija (beskrvnost)

> talasanemija (morska beskrvnost)

> glikemija (slatkokrvnost)

> leukemija (bjelokrvnost)

> lipemija (masnokrvnost)

> hematologija (krvoslovlje)

> hematomijelija (krvna moždina)

> uremija (mokraćokrvnost)

> hematurija (krvomokrenje)

> piemija (gnojokrvnost)

> hemoroid (krvotječje)

> hemoragija (kidanje krvi)

> hemofilija (sklonost krvarenju)

> azotemija (beživotna krv, dušikokrvnost)

αἶνος – govor, basna

▼ αἰνίγμα – nejasan govor, zagonetka

> enigma (zagonetka)

αἶξ, αἰγός – koza, jarac

> egida (koza, kozja koža)

αἶρέω – uzimati, grabiti

• αἶρεσις otimanje, izbor

• ἀπό+> ἀφαίρεσις – oduzimanje

• διά+> διαιρέω – rastavljati, cijepati, dijeliti, odlučiti, διαίρεσις – rastavljanje, razlikovanje, odluka

• συν+> συναίρω – zajedno podići, sudjelovati

• ὑπό+> ὑφαίρεω – oduzimati, odrezati, ukloniti, maknuti

> hereza (uzimanje, izbor)

> afereza (oduzimanje)

> dijereza (rastavljanje)

> sinereza (zajedničko podizanje)

> hifereza (oduzimanje)

αἶρω, αἶρω – dizati

> arza (dizanje)

▼ ἀορτέω, ἀρτάω – vješati, objesiti, visjeti, ἀορτήρ – prekoramica

> aorta (vješanje, prekoramica)

▼ αρτηρία – žila

> arterija (žila)

• +σκληρός>

> arterioskleroza (otvrdnuće žile)

αἶσθησις – osjećaj

> estetika (osjećanje)

• ἀ+> ἀναισθησία – neosjetljivost, ravnodušnost

> anestezija (neosjećanje)

• σύν+>

• ὑπέρ+>

• κινέω+>

• +λόγος>

• +μέτρον>

> **sinestezija** (suosjećanje)

> **hiperestezija** (preosjetljivost)

> **kinestezija** (osjećanje kretanja)

> **esteziologija** (osjetoslovlje)

> **esteziometar** (osjetomjer)

αἰτία – uzrok, povod, krivnja

• +λόγος>

> **etiologija** (uzrokoslovlje)

αἰχμή – koplje, vrh koplja, usp. ἀκμή

• +φοβέω>

> **aihmfobija** (vrhostrašje)

αἰών – vrijeme, vječnost (lat. aevum < *h₂eyu-)

> **eon** (vrijeme, vječnost)

αἰωρέω – uvis dizati

• μετά+> **μετεωρίζω** – uvis dizati, podići, vući, napuhati, **μετέωρος** – viseći, uzdignut, uzbuđen

• +λόγος>

> **meteor, meteorit, meteorizam** (dizanje uvis, napuhavanje)

> **meteorologija** (dizoslovlje)

Ἀκαδήμους – Akadem, junak po kojem je nazvan gaj u sjeverozapadnom dijelu Atene

> **akademija** (akademija, Akademov vrt)

ἀκαθίζω – stajati

> **akatist** (stajanje)

ἄκανθα – trn, češljuga, ἀκανθίς – češljugar

• ἄκανθος – tratorak

• τράγος+>

> **akant** (trn)

> **tragakant** (jarčev trn)

ἄκαρι – grinja

> **akarijaza, akarinoza** (grinjavost)

ἀκμή – šiljak, usp. αἰχμή

> **akmeizam, akna** (šiljak)

ἀκολουθέω – slijediti

v. **κέλευθος**

ἀκόννη – brus, kamen za brušenje,

ἀκονάω – brusiti, oštriti

• παρά+> **παρακονάω** – uza što oštriti

> **paragon** (naoštren uza što)

ἄκος – sredstvo, ἄκεσμα – lijek,

ἀκέομαι – liječiti

• πᾶν+> **Πανάκεια** – Eskulapova kći

> **Panaceja, panaceja** (svelijek)

ἀκούω – čuti

> **akustika** (slušanje)

ἀκρίβεια – točnost

> **akribija** (točnost)

ἀκρίς – skakavac

• +φαγεῖν>

> **akridofag** (skakavcojed)

ἀκροαματικός – usmen

> **akroamatski** (usmen)

ἄκρος – gornji, višnji (lat. acer – oštar, skr. asri – kut)

> **akra** (gornji)

• +βαίνω> ἀκροβατέω – ići na vršcima prstiju

> **akrobat** (hodač na vršcima)

• +κύανος>

> **akrocijanoza** (gornje plavilo)

• +μέγας>

> **akromegalija** (gornja velebnost)

• +ὄνυμα>

> **akronim** (visoko ime)

• +πόλις> ἀκρόπολις – gornji grad, tvrđava

> **akropola** (gornji grad)

• +στίχος>

> **akrostih** (gornji red)

• +φόβος>

> **akrofobija** (strah od visokog)

ἀκτίς – zraka

> **aktinij** (zrakast)

• +μύκης>

> **aktinomiceti, aktinomikoza** (zrakaste gljive)

• +πρῶτος>

> **protaktinij** (prva zraka)

ἄλγος – bol

• ἀ+> ἀναλγησία – neosjetljivost

> **analgezija, analgetik** (bezbolnost, neosjetljivost, bezbolnik)

• +ισχίον+>

> **ishijalgija** (kukobolja)

• +λαγνεία>

> **algolagnija** (bolopohota)

• +νεῦρον+>

> **neuralgija** (živcobolja)

• +νόστος+>

> **nostalgija** (bol za povratkom kući)

• +οὔς+>

> **otalgija** (uhobolja)

• +φίλειω>

> **algotilija** (bololjublje)

ἀλείφω – mazati

ἄλειφα – mast, pomast, ulje

> **alifatski** (masni)

• σύν+> συναλείφω – zajedno namazati

> **sinalefa** (zajedničko mazanje)

ἀλεκτροών – pijetao

> **alektorija** (pijetao)

ἀλέξω – odbijati, braniti (skr. rakšati)

• +ἀνήρ> Ἀλέξανδρος – branitelj ljudi, koji ljude odbija, počasnno ime Parisovo, često ime osobito makedonskih i tesalskih knezova

> **Aleksandar** (branitelj ljudi) > **Aleksandrija, Skenderija** (braniteljica ljudi)

ἄλευρα – brašno

> **aleuron** (brašno)

• +μέτρον>

> **aleurometar** (brašnomjer)

ἀλιάς – ribarski čamac

> **halijada** (ribarski čamac)

ἄλκιμος – jak, hrabar

• ἄ+> ἀναλκῆς, ἀναλκίς – nejak, slab

> analcim (nejak)

ἄλκυών – ptica zimorod, vodomar

> Alkiona, alkion (vodomar)

ἄλλᾶς – kobasica (lat. botulus> botulizam)

> alantijaza (kobasičavost)

ἄλλομαι – skakati (lat. saltare)

• ἀλτήρες – olovne držalice kod skakanja

> haltere (skakačice)

ἄλλος – drugi, ostali (<*ἄλιος, lat. alius <*h₂elyos)

• +ἀγορά>

• +ἔργον>

• +κέντρον>

• +μόρφωσις>

• +πάθος>

• +τρέπω>

• +χθών>

▼ ἀλλάσσω – promijeniti, mijenjati

• ὑπό+> ὑπαλλαγή – promjena, zamjena

• μορφή+>

• τρέφο+>

• παρά+> παραλλάσσω – premetati, mimoilaziti, prolaziti, udaljiti se, παραλλάξ – naizmjenice, παράλλαξις – promjena

▼ ἀλλήλων – jedan drugoga, uzajamno

• παρά+> παράλληλος – jedan do drugoga

• +γράμμα>

• +ἐπί+πέδον>

> alegorija (drugogovor)

> alergija (drugačije djelovanje)

> alocentrizam (usredenost drugima)

> alomorfoza (drugaobličnost)

> alopacija (druga bolest)

> alotropija (okretanje drugamo)

> alohton (drugozeman)

> hipalaga (promjena, zamjena)

> morfalaksa (promjena oblika)

> trofalaksa (razmjena hrane)

> paralaksa (promjena)

> alel (uzajaman)

> paralelan (do drugoga)

> paralelogram (dodrugoslov)

> paraleloiped (jedna ploha uz drugu)

ἄλλοτριος – tuđ

• +φαγεῖν>

> alotrija (tuđa)

> alotriofagija (tuđožderstvo)

ἅλς, gen. ἅλος, m; ἅλας, gen.

ἅλατος, n. – sol, more (lat. sal, stsl. solь <*sh₂los)

• +γένος>

> halogen (solorodan)

ἄλτάριον – oltar

> oltar

ἄλύω – biti nestalan, mahnitati

> halucinirati (mahnitati)

- ἄλφα – alfa
- +βῆτα>
 - ἄ+>
- ἀλώπηξ – lisica
- ἄλωξ – gumno, žito, vijenac
- ἅμα – zajedno, istovremeno (lat. simul)
- +δρῶς>
- ἁμαρτίας – grijeh
- ἁμαρτωλός – grešnik
- ἁμαυρός – taman, slijep
- ἀμβλύς – slab, nemoćan, tup
- +γωνία>
 - +ὄψ> ἀμβλυωπία – slab vid
- ἄμβων – trbuh, pupak
- ἀμείβω – mijenjati
- ἄμνός – janje
- ἄμπελος – čokot, vinova loza
- +γραφή>
- ἀμύγδαλον – badem
- +εἶδος>
- ἄμφι, ἀμφίς – na obje strane (lat. ambi)
- +ἄρά> Ἀμφιάραος – Amfijaraj
 - +βαίνω> ἀμφίσβαινα
 - +βάλλω> ἀμφίβολος – okolo napadnut, dvoličan, nepouzdan, neizvjestan
 - +βίος> ἀμφίβιος – dvoživ
 - +θέατρον> ἀμφιθέατρον – amfiteatar
 - +φέρω> ἀμφιφορεύς, ἀμφορεύς – čunjast vrč s dva povraza, vjedro
 - ἀμφότερος – s obje strane
 - ἄμφω – oba
- ἀνά – gore, na, natrag, ponovo
- > alfa-čestica
- > alfabet, alfabetarij
- > analfabet (nealfabet)
- > alopecija (lisičavost)
- > halo (vijenac)
- > hamadrijade (zajedno s drvom)
- > martoloz (grešnik)
- > amauroza (zamračenje)
- > ambligonit (tupi kut)
- > ambliopija (slabovidnost)
- > ambon (istaknuto mjesto)
- > ameba (što se mijenja)
- > amnion (janješće)
- > ampelografija (lozopis)
- > amigdalín (badem)
- > amigdaloid (bademolik)
- > Amfijaraj (Dvoklet)
- > amphisbaena (dvohodolica)
- > amfiboli, amfibolija, amfibolit (dvoličnost)
- > amfibija (dvostruk život)
- > amfiteatar (gledalište s obje strane)
- > amfora, ampula, hamper (s dvije strane nošen, dvostranonošén)
- > amfoteran (obostran)
- > amfoliti (oba)
- > anabaptist, anabaza, anabioza, anabolizam, Anadiomena, anadiploza, anafilaksija, anafora,

ἄναξ – gospodar, zapovjednik, vladar,
knez

• +ἀγείρω> Ἄναξαγόρας – Anaksagora

anageneza, anaglif, anagogija,
anagraf, anagram, anahoret,
anaklitičan, analeptici, analiza,
analogija, anamnaza, anasarka,
anastaza, anastrofa, anatema,
anatomija, Anatolija, aneurizma,
anion, anoda, pteranodon

> Anaksagora (gospodar trga)

ἄνεμος – vjetar

• +γάμος>

• +μέτρον>

> anemogamija (vjetrooplodnja)

> anemometar (vjetromjer)

ἄνθρωπος – muž, gen. ἀνδρός

• +ἄγω>

• ἀλέξω+> Ἀλέξανδρος – Aleksandar

> andragogija (ljudovođe)

> Aleksandar (branitelj ljudi) >

Aleksandrija, Skenderija (braniteljica ljudi)

• +γένεσις>

> androgeneza (stvaranje mužjaka)

• +γυνή> ἀνδρόγυνος – dvorodan,
dvospolac

> androginija (muškoženskost,
dvospolnost)

• +εἶδος>

> android (čovjekolik)

• +μάχη> Ἀνδρομάχη – Andromaha

> Andromaha (muškoboriteljica, koja se bori s muškarcima)

• +μέδω> Ἀνδρομέδα – Andromeda

> Andromeda (čovjekobrižnica, koja brine za ljude)

• σκάφος+>

> skafander (muško korito)

▼ ἀνδρεία – muževnost, hrabrost

> Andrej, Andrija (Hrabren),
jandrašika (hrabrenika)

• μόνος+>

> monandrija (jednomužnost)

• πολύς+>

> poliandrija (višemužnost)

ἄνθος – cvijet (skr. andha – biljka),

ἀνθέω – cvjetati

• ἐξ+> ἐξανθέω – procvjetati

> egzantem (procvat)

• περί+>

> perijant (ocvijet)

• +λόγος> ἀνθολογία – branje cvijeća)

> antologija (cvjetoslovlje)

• χρυσός+>

> krizantema (zlatocvijet)

• +ῶψ>

> antilopa (cvjetno oko) (upitna etimologija)

• ἀνθέμιον – cvjetić

> antemij (cvjetić)

• ἀνθηρός – cvjetan, svjež, šaren

> antera (cvjetna)

ἄνθραξ – žar

> antraks, antracen, antracit,
antrakoza (pougljenjenje)

ἄνθρωπος – čovjek

- +κέντρον>
- +λατρεία>
- +λόγος>
- λύκος>
- μισέω>
- +μορφή>
- πίθηκος>
- +σοφία>
- +φαγεῖν> ἀνθρωποφαγία – ljudožderstvo
- φιλέω>
- +φόβος>

ἀντί – prema, pred, zato,

ἄντα, ἄντην – nasuprot, protiv

ἄντρον – pećina

- +ὀδύνη>

ἀξία – vrijednost, plaća

- χρόνος>

ἀξίωμα – vrijednost, dostojanstvo

- +λόγος>

ἄξων (lat. axis) – osovina

- +μέτρον>

ἄοιδή – pjesma (ᾠδή)

αἰδω – pjevati

- ἐπί> ἐπωδή – hvalospjev, molitva
- παρά> παρωδέω – krivo pjevati, podrugivati se
- κῶμος> κωμωδία – vesela igra
- μέλος> μελωδία – pjesma
- μόνος> μονωδία – pjevanje pojedinca, solo
- πάλιν> παλινωδία – poricanje pjesme, poricanje
- ῥάπτω> ῥαψωδία – pojedino pjevanje Homerovih pjesama

> antropocentrizam (čovjekosređe)

> antropolatrija (čovjekoslužje)

> antropologija (čovjekoslovlje)

> likantropija (vukoljuđe)

> mizantrop (mrzitelj ljudi)

> antropomorfi (čovjekoliki)

> pitekantrop (majmunočovjek)

> antropozofija (čovjekomudrost)

> antropofagija (čovjekožderje, ljudožderstvo)

> filantrop (čovjekoljub)

> antropofobija (čovjekostrajše)

> antagonizam, Antares, Antarktika, anticiklona, antifona, antifirici, antibiotik, Antikrist, Antioh, Antiohija, antipatičan, antipod, antiseptik, antiteza, enantiomorfija

> antrum (pećina)

> antrodinija (pećinobolja, sinusobolja)

> kronaksija (vremenska vrijednost)

> aksiom (ugled)

> aksiologija (vrijednoslovlje)

> aksonometrija (osovinomjerje)

> oda (pjesma)

> epoda (pripjev, hvalospjev)

> parodija (skoro pjevanje)

> komedija (seoska pjesma)

> melodija (pjesma)

> monodija (jednopjevanje)

> palinodija (ponovno pjevanje)

> rapsod, rapsodija (spojeno pjevanje)

- **τράγος**+> **τραγωδία** – jarčja pjesma, tragedija (razvijena iz Dionizovih svečanosti u kojima su pjevači ditiramba bili ogrnuti jarčjim kožama) > **tragedija** (jarčja pjesma)
 - **ὕμνος**+> **ὕμνωδέω** – pjevati hvalospjev, proricati > **himnod** (pjevač hvalospjeva)
 - **πρός**+> **προσῳδία** – dopjev, naglašavanje > **prozodija** (dodana pjesma, dopjev)
- ἅπαξ** – jednom, jedanput, odmah
- **+λέγω**> **ἅπαξ λεγόμενον** – jedanput rečeno > **hapakslegomenon** (jedanput rečeno)
- ἁπλός** (**ἁ+πίμπλημι**), **ἁπλοῦς** – jednostavan, jednostruk, otvoren, iskren, prost, **ἁπλόω** – razmotati
- **ἐπί**+> **ἐφαπλώω** – raširiti, razmotati > **poplun** (razmotan)
 - **+εἶδος**> > **haploid** (jednostrukolik)
 - **+λόγος**> > **haplogija** (jednostrukoslovlje)
- ἀπό**, **ἀπ-** – od (<*h₂epo, lat. ab)
- > **afel**, **afereza**, **apage**, **apoastron**, **apodoza**, **apofiza**, **apofonija**, **apoftegma**, **apogej**, **apokalipsa**, **apokrifan**, **apologetika**, **apomorfij**, **apopleksija**, **aposiopeza**, **apostat**, **apostazija**, **apostol**, **apostrof**, **apoteoza**, **apotropijski**, **poklisar**, **polica**
- ἀπορέω** – biti u neprilici, oskudijevati
- **ἀπορία** – neprilika, teškoća, nevolja, nužda > **aporija** (neprilika, teškoća)
- ἅπτω** – vezati
- **περί**+> > **haptent**, **haptički** (vezati)
 - **σύν**+> > **peript** (okolo vezati)
 - **ἅψις** – spajanje, obruč, kotač > **sinapsa** (suveza)
 - > **apsida** (spajanje)
- ἁρά** – molitva, molba, kletva
- **ἁμφί**+> **Ἀμφίaraus** – Amfijaraj > **Amfijaraj** (Dvoklet)
- ἁραιός** – tanak, nježan
- **+μέτρον**> > **areometar** (tankomjer)
- ἄρακος** – arahid > **arahid** (arahid)
- ἁράσσω** – udarati, tući
- **κατά**+> **καταράσσω** – zbaciti, oboriti > **katarakt**, **katarakta** (dolje tući, rušeći)
 - se, **καταρράκτης** – koji se ruši

ἀράχνη – pauk

• +εἶδος+>

> **arahnoideja** (paukolik)

ἀργιλλος – bijela glina

• ὕδωρ+>

> **hidrargilit** (vodena glina)

ἀργός – bijel

▼ ἀργυρος, ἀργύριον – srebro (lat. argentum), novac

• πρῶτος+>

• πῦρ+>

• ὕδωρ+>

> **argirija** (srebrnastost)

> **protargol** (prvi bijeli)

> **pirargirit** (vatreno srebro)

> **hidrargirum** (vodeno srebro, srebrna voda)

ἀρείων – bolji, jači

> **Arijana** (bolja, čestita)

ἀρθρόω – raščlanjivati, govoriti

razgovijetno, ἄρθρον – ud, zglob

(ἀρμός)

• +δέω>

• δυσ-+>

• +ποῦς>

> **artritis** (upala zglobova)

> **artrodeza** (vezanje zglobova)

> **dizartrija** (raščlamba)

> **artropoda** (člankonošci)

Ἄρης – Ares

• ἀντί+>

• +πάγος>

> **Antares** (suprotan Marsu)

> **Areopag** (Arejev brijeg)

ἀριθμός – broj

• ἀριθμητική (sc. τέχνη) – vještina računanja

• λόγος+>

> **aritmetika** (brojenje)

> **logaritam** (riječ broj, brojorijek)

ἄριστος – najbolji

• Ἀριστείδης – Aristid

• +κράτω> ἀριστοκρατία – aristokracija

• +τέλος> Ἀριστοτέλης – Aristotel

> **Aristid** (najbolji)

> **aristokracija** (vlast najboljih)

> **Aristotel** (najbolji cilj)

ἀρκέω – odvracati, dostajati, zadovoljiti se

• αὐτός+> αὐτάρκης – sam sebi dovoljan

> **autarkija** (samodovoljnost)

ἄρκτος – medvjed

• ἀντί+>

• +οὔρος> ἀρκτοῦρος – čuvar medvjedi

> **Arktik** (zemlja medvjeda)

> **Antarktika** (nasuprot zemlji medvjeda)

> **Arktur** (čuvar medvjeda)

ἀρμόζω – spajati

ἀρμονία – spajanje, slaganje, sklad

• ἐν+>

• δυσ-+>

• φίλειω+>

> enharmonija (uskład)

> harmonija, harmonika (skład)

> disharmonija (neskład)

> filharmonija (ljubav prema skladu)

ἀρπάζω – grabiti (ἀρπάγιω) (lat.

rapax)

• ἄρπη – ptica grabljivica, srp (lat. sarpiō
– obrezujem <*srp-)

> harpun (grabljivac), harpija
(grabljivice)

ἄρρην – muški

• +τόκος>

> arenotokija (muško potomstvo,
muškorode)

ἄρσην – muški

> arsen (muški)

ἀρτάω – objesiti, vješati

▼ ἀρτηρία – žila

• +σκέλλω>

> arterioskleroza (otvrdnuće žile)

ἀρύω – vaditi, grabiti

▼ ἀρύταινα – grabilica, lopatica,
zaimača

• +εἶδος>

> aritenoide (lopataste)

ἀρχαῖος – star

• +ζωή>

• +λόγος>

• +πτερίς>

• +πτέρυξ>

• +τύπος>

> arhaizam, arhajski (star)

> arheozoik (stari život)

> arheologija (staroslovlje)

> arheopteris (stara paprat)

> arheopteriks (praptica)

> arhetip (stari udarac)

ἀρχεῖον – vijećnica

> arhiv (vijećnica)

ἀρχή – početak, vođenje, vlada, ἄρχω –

voditi, vladati, ἀρχός – vođa

• ἄ+>

• ἐκ+> ἐξάρχω – početi, zapjevati

• ἐπί+> ἑπαρχος – poglavar

• ἀγγελος> ἀρχάγγελος – arhandeo

• αὐτός+>

• +γόνος>

• +ἐπισκοπέω>

> arhont (vođa, vladar)

> anarhija (bezvlađe)

> egzarh (početnik)

> eparhija (kod vladara, poglavar)

> arhandeo (vođa vjesnika, vođa anđela)

> autarhija (samovladanje)

> arhegonij (početak rađanja)

> arhiepiskop (nadnaglednik,
nadbiskup)

> hijerarhija (svetovlađe)

> matrijarhat (majkovlađe)

> Arhimed (nadbrižnik)

• ἱερός+>

• μάτερ+>

• +μέδω> Ἀρχιμήδης – Arhimed

- μόνος+> μόναρχος – samovladalac > monarh, monarhija (jednovlađe, samovlađe)
- ναῦς+> ναύαρχος – zapovjednik brodova > nauarh (brodovladar)
- ολίγος+> ὀλιγαρχία – oligarhija > oligarhija (malovlađe)
- πατέρ+> πατριάρχης – praotac > patrijarh, patrijarhat (vlast oca, ocovlašće)
- +πέλαγος> ἀρχιπέλαγος > arhipelag (početak mora)
- +τέκτων> ἀρχιτέκτων – graditelj > arhitekt (glavni graditelj), arhitektura
- τέτταρες+> τετράρχης – koji vlada četvrtinom zemlje > tetrarh (četvrtvladar)
- ἄρωμα – mirodija, mirisave trave > aroma (mirodija)
- ἄσθμα – zaduha > astma (zaduha)
- ἄσκησις – vježba > askeza (vježbanje)
- ἀσπάραγος – šparoga > šparoga (šparoga)
- ἀσπίς, gen. ἀσπίδος – štit > aspida (štit)
- ἀστήρ, ἄστρον – zvijezda, zvijezde > Astrid (Zvezdana, Stela), astralan (zvjezdani)
- +γνώσις> > astrognozija (zvjezdoznanstvo)
- +εἶδος> ἀστεροειδής – zvjezdolik, sjajan > asteroid (zvjezdolik)
- +κύτος> > astroцитом (zvjezdana šupljina)
- +λόγος> ἀστρολογία – zvjezdarstvo > astrologija (zvjezdoslovlje)
- +ναύτης> > astronautika (zvjezdoplovlje)
- +νόμος> ἀστρονομία – astronomija > astronomija (zvjezdokonje)
- +λαμβάνω> > astrolab (uzimatelj zvijezda)
- +φύσις> > astrofizika (zvjezdopiroda)
- ▼ ἀστηρισκός – zvjezdica > asterisk (zvjezdica)
- ἀστράγαλος – kralježak > astragal (kralježak)
- Ἄτλας, gen. Ἀτλάντος – Atlas, Atlant > Atlas, Atlant > Atlantik, atlas (Atlas)
- ἀτμός – para > atmosfera (parokugla)
- +σφαῖρα> > augit (sajnik)
- αὐγή – svjetlo, sjaj > augit (sajnik)
- αὐθέντης – početnik > autentičan (početnički)
- (< αὐτο-έντης)
- αὐλή – dvorište > aula, avlija (dvorište)
- αὐλός – cijev, frula > aulos (cijev)

- δίς+> δίαυλος – dvostruko trkalište, dvostruki put, povratak, prolaz, morski tjjesnac
- ὕδωρ>

αὐξάνω – rasti (lat. *augeō* <*h₂ewg-),
αὐξέσις – množenje, povećanje, rast

• +μέτρον>

αὐρα – dašak, zrak, vjetar

αὐτός – sam

- +ἀρκέω> αὐταρκές – sam sebi dovoljan, neovisan
- +ἀρχή>
- +γάμος>
- +γένος>
- +γράφω> αὐτόγραφος – svojom rukom pisan
- +γράμμα>
- +κεφαλή>
- +νόμος> αὐτόνομος – neovisan, politički samostalan
- +τέμνω>
- +τρέφω>
- +τύπτω>
- +χθών>
- ὥψ>
- τό+> ταυτό – isto
 - +λόγος>
 - +μέρος>
 - +χρόνος>
- ▼ αὐτόματος – koji se sam kreće, događa, prirodan, slučajan

ἄφθα – afta

ἄφρός – pjena

- +δύω> Ἄφροδίτη – Afrodit, Venera

- ἀφροδίσιος – ljubavno uživanje
- ἀ+> ἀναφρόδιτος – bez ljubavi, nesretan u ljubavi

ἀψή – srdela > mlet. *incio*

ἀψίνθιον – pelin

> diaulos (dvocijevka)

> hidraulika (vodocjevnost)

> auksini (rast)

> auksanometer (rastomjer)

> aura (dašak)

> autizam (samost)

> autarkija (samodovoljnost)

> autarhija (samovlade)

> autogamija (samooplodnja)

> autogen (samorodan)

> autograf (samopis)

> autogram (samoslov)

> autokefalan (samoglav)

> autonomija (samozakonje)

> autotomija (samorezanje)

> autotrofija (samohranje, samohranost)

> autotipija (samoudaranje)

> autohton (samozeman)

> autopsija (samoglede)

> tautologija (istorijek)

> tautomerija (istodijelnost)

> tautokron (istovremen)

> automat (samouman)

> afta (afta)

> afrometar (pjenomjer)

> Afrodit (Pjenognjurka) > afrodizijak (koji uranja u pjenu; ljubavni užitak)

> anafrodizija, anafrodizijaci (bez pjenouranjanja, bez ljubavi)

> incun (srdela)

> apsint (pelin)